

CIMERA SOCIAL PER LA SEQUERA: AMPLI CONSENS D'ARREU DEL TERRITORI PER EXIGIR AL GOVERN MESURES VALENTES DAVANT LA SEQUERA

El passat 6 de maig, moviments socials i ambientals, operadors públics, comunitats de regants i instituts de recerca de tot el territori català ens vam trobar a la Cimera Social per la Sequera a Girona per acordar propostes estructurals i urgents per la gestió de la sequera. La convocatòria respon al fracàs de la Cimera del Govern que es va centrar únicament en les sancions.

Vam debatre i posar en comú propostes per abordar la sequera de forma estructural a curt, mitjà i llarg termini

i enfortir i millorar el Pla de Sequera de la Generalitat, entre les quals han destacat la petició d'una major transparència en la gestió de la sequera i l'accés a les dades per part de la ciutadania.

Un dels temes principals de la Cimera Social per la Sequera ha estat com contenir la demanda creixent d'aigua, on tots els participants hem coincidit que la sequera no només és causada per la manca de pluges sinó principalment per una mala gestió històrica de l'aigua, que ha ofertat aigua a tots els sectors i ha contribuït a l'increment del consum global sense tenir present quanta aigua tenim.

La producció agrícola local i la ramaderia extensiva són essencials per a garantir la sobirania alimentària del país i escoltar les necessitats del sector, alhora que cal qüestionar-se l'actual situació de creixement basat en regadius, macrogranges i exportació. Calen ajuts i esforços per reconvertir el sector i preservar les reserves d'aigua i els ecosistemes aquàtics, que són font de vida.

XXXV ASSEMBLEA DE SOCIS I SÒCIES DEL GRUP DE DEFENSA DEL TER

JUNTA ACTUAL DEL GDT

Ginesta Mary (presidenta)
 Maira Costa (tresorera)
 Eudald Rifà (secretari)
 Mar Carrera (vocal)
 Xevi Crosas (vocal)
 Joel Vidal (vocal)
 Marga Pou (vocal)
 David Canal (vocal)
 Miquel Casas (vocal)

El passat 16 d'abril vam realitzar la XXXV Assemblea de socis i sòcies del Grup de Defensa del Ter al Centre Cívic Can Pau Raba de Vic. La jornada va comptar amb l'aprovació de l'estat de comptes, el repàs dels acords de l'assemblea anterior, l'actualització de la Junta, espai de debat, grups de treball i aportacions sobre el treball actual i de futur del GDT, exposició de les activitats fetes per les comissions, instant per la poesia després de l'esmorzar, i finalment dinar i sobretaula per explicar la situació jurídica del cas Patel per la contaminació de la riera de Sant Martí, on ens personarem com a acusació popular.

EL GDT DEIXEM LA "TAULA DE PURINS"

El GDT hem decidit deixar la taula de purins, després d'anys de formar-ne part, com a única entitat ecologista i representant de la ciutadania en general, i per tant, també com a únic membre que no hi tenia cap interès econòmic.

La nostra veu sempre ha plantejat, com a única solució viable a la contaminació dels aqüífers, reduir dràsticament la cabana porcina i un canvi de model productiu. La qual cosa atempta contra els interessos econòmics de la majoria d'integrants de la taula.

En aquest sentit, hem pogut comprovar que la Taula de Purins és un espai on només s'hi plantegen solucions tecnològiques que serveixen a l'interès del benefici econòmic i en cap cas busquen solucionar el problema.

Per això hem decidit sortir-ne. Perquè la sostenibilitat és incompatible amb els beneficis de l'agroindústria, i perquè cal un canvi de model productiu que posi la natura, la vida i el bé comú de la majoria al centre. Cosa impossible d'assolir en aquest espai.

COM CONSTRUÏM ALTERNATIVES PER FER FRONT A L'EMERGÈNCIA AMBIENTAL I SOCIAL?

El passat mes de gener i febrer vam fer unes jornades de formació del GDT, per la necessitat de formarnos i d'entendre el món en què vivim, comprendre els canvis i la incertesa creixent. Les jornades van constar de tres xerrades amb Gabriel Borràs, Josep M. Mallarach i Ester Busquets, on vam debatre i extreure'n conclusions.

- Els cabals dels rius han disminuït per la sobreexplotació, el canvi climàtic i la mala gestió forestal a les conques. Si tinguéssim un mosaic agroforestal, amb pagesia, pastures i explotació forestal, els rius podrien augmentar un 10-20% el seu cabal.

- Cal que tornem a connectar amb la natura: som natura, no hi ha d'haver dualitat. Això requereix de treballar la pau interior, el contacte amb la natura, meditar, reconectar amb un mateix, parar, fer les coses sense presses: Objectius de desenvolupament personal.

- Generar esperança. Les dades són molt pessimistes, però no podem perdre l'esperança. És important visibilitzar alternatives, seguir denunciant el què no volem i treballar per objectius positius.

NOVA PROJECCIÓ DE LA FIGUERA: "LA DONA DE LA MUNTANYA"

La comissió ecofeminista del Grup de Defensa del Ter vam crear l'any passat, amb la col·laboració de l'Escola d'Arts Plàstiques de Torelló, el cicle de cinefòrums La Figuera per reflexionar conjuntament sobre les relacions entre el feminisme i l'ecologisme. Aquest mes de maig hem projectat a Centelles la pel·lícula "La dona de la muntanya", on una dona declara la guerra total a la indústria d'alumini que està contaminant Islàndia.

APLEC DE COMUNICACIÓ DEL GDT

Hem realitzat un Aplec de comunicació, arran de la proposta que va sortir a l'anterior assemblea. Va servir per analitzar quins punts forts i febles tenim com a entitat a l'hora de comunicar, definir els canals que tenim per explicar el que fem i com això arriba a la gent, i definir quina estratègia tenim per visibilitzar-nos i conscienciar més enllà de les xarxes socials.

TAULA RODONA "AIGUA_GESTIÓ PÚBLICA I DEMOCRÀTICA"

El passat mes de febrer la plataforma Aigua Pública Manlleu, de la qual el GDT hi participem activament, va organitzar una taula rodona per abordar l'aposta per una gestió pública i democràtica de l'aigua, amb la participació de Beatriz Escribano, de l'Observatori de Terrassa, Aron Marcos, de l'Ajuntament de Calafell i Èric Sibina, alcalde de Sant Vicenç de Torelló i d'Onaigua.

Aquest mes de maig la plataforma també ha difós un seguit de 10 propostes per a la gestió pública de l'aigua a Manlleu, instant a les diferents forces polítiques a incorporar-les als seus programes electorals i a implementar al proper mandat.

Les propostes més destacades són:

- Recuperar la gestió pública del servei d'abastament d'aigua potable el 2024 a Manlleu.
- Intervenir tècnicament i econòmicament el servei gestionat actualment per Agbar, i revisar la tarifa actual.
- Respectar el cabal ecològic del Ter i aplicar mesures contundents per a recuperar el bon estat dels aqüífers, especialment necessari en context de sequera.

RESULTATS DE CONTAMINACIÓ PER NITRATS DE LES FONTS D'OSONA I EL LLUÇANÈS 2023

Mapa de contaminació de les fonts d'Osona i el Lluçanès - 2023

291,8

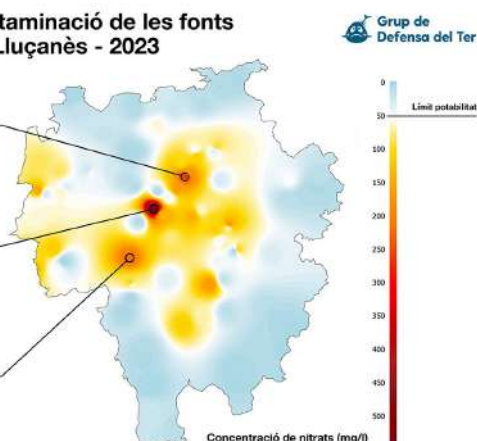
Font del Raig TORELLÓ

543,8

Font de Gallisans SANTA CECÍLIA DE VOLTREGA

221,0

Font Salada GURB

El Grup de Defensa del Ter portem 25 anys analitzant els nitrats de les aigües de les fonts d'Osona i el Lluçanès. Enguany, de les 170 fonts mostrejades, només 99 rajaven i n'hem pogut prendre mostra. D'aquestes, un 41% estan contaminades, mentre que l'any anterior n'hi havia un 46,1% de contaminades. La mitjana de nitrats d'aquestes fonts que ragen és de 56,1 mg/l front dels 60,9 mg/l de nitrat de l'any passat.

Un anàlisi purament numèric de les dades pot fer pensar que la situació ha millorat, però cal tenir en compte que la pluja recarrega les masses d'aigua subterrànies i així és com el nitrogen present al purí hi arriba. Al moment del mostreig, al fer més de trenta mesos que pràcticament no plouia, el nitrat s'ha anat quedant als camps.

El Grup de Defensa del Ter, creiem que les dades indiquen que portem anys en una situació molt greu de saturació del sòl i les masses d'aigua amb nitrats i la notícia d'aquest any és que fins a un 42% de les fonts no ragen, equivalent a 71 de les fonts mostrejades, augmentant el valor de l'any passat, ja molt elevat, d'un 33% del total.

Reivindiquem l'esperança que neix de l'activisme, una lluita que vol aconseguir que les fonts ragin abundoses i netes.

DEBAT AL LLUÇANÈS SOBRE LA CUSTODIA COMUNITARIA DELS RIUS

Al Lluçanès la gent s'ha articulat per crear l'Acord del Sorreigs, el qual declara el ferm compromís de custodiar de forma comunitària el territori. Fa uns mesos vam participar en una conversa, exposant el Cas Puigneró, entre diverses persones i entitats del Lluçanès, intercanviant experiències amb l'Àimée Martínez Vega, defensora dels drets humans i no humans i investigadora en ecologia política de les aigües de Colòmbia.

CAMINADA 25 (+1) ANYS DEL CAMÍ VORA TER

El Grup de Defensa del Ter, el Centre Excursionista Torelló i el Club Excursionista Sant Quirze de Besora vam organitzar una caminada seguint el GR-210 (Camí Vora Ter) de Torelló a Manlleu per celebrar els 25 (+1) anys del Camí Vora Ter amb la col·laboració dels Ajuntaments de Torelló, Les Masies de Voltregà i Manlleu.

El camí Vora Ter es va impulsar arran de la idea del GDT de refer un sender que resseguís tota la Conca del Ter. D'aquesta manera es feia un pas endavant per apropar les persones al riu, per tal de poder conèixer-lo, gaudir-lo i en conseqüència respectar-lo.

TROBADES AMB LES ESCOLES PER EXPLICAR LA TASCA DEL GDT

Una de les sol·licituds que rebem des de fa anys el Grup de Defensa del Ter, a nivell de sensibilització, és fer sortides amb les escoles per tal d'explicar la tasca que fem, la problemàtica de la contaminació de les fonts, posar en valor el riu i els ecosistemes i l'aigua essencial per la vida. Això ens ha portat a trobar-nos amb el grup de Geografia de l'Institut de Vilamajor, l'escola d'Arts de Vic, l'alumnat de l'escorial de Vic, un grup del programa d'Alfabetització del Centre de Formació d'Adults de Manlleu, alumnes que fan un projecte sobre l'aigua a Osona de 3r d'ESO de l'institut de Gurb, l'institut de Tona arran d'un premi del concurs Fes-ho bé i alumnes de 5è de primària de l'Escola Quatre Vents de Manlleu amb la ruta "La Descoberta de les fonts i la seva problemàtica".

PROPERA ACTIVITAT

VERMUTER A LA FONT DEL CANTARELL DE VIC

El diumenge 2 de juliol a les 11 del matí farem un nou VermuTER a la font del Cantarell de Vic, on a més, valorarem l'estat de la font i el seu entorn. També visitarem la meravellosa roureda del Cantarell. Us convidem a participar d'aquest espai distès i agradable, que ens serveix per trobar-nos amb socis i sòcies, simpatitzants i persones voluntàries; tot gaudint del lloc, la gent i d'un vermut de productes de proximitat. Alhora podem explicar i donar a conèixer de primera mà el dia a dia de l'entitat, enraonar i fer qualsevol tipus d'aportació.

EL GDT PARTICIPEM ALS CONSELLS CONSULTIUS DE L'ACA

La legislació vigent en matèria d'aigües, tal i com exigeix la Directiva-marc europea, inclou algunes vies de participació popular en la presa de decisions dels organismes governamentals de gestió de l'aigua. Malgrat les reticències que sovint mostren els òrgans oficials a ser fiscalitzats, l'Agència Catalana de l'Aigua té en funcionament tres Consells consultius on hi ha participació popular: El Consell per l'Ús Sostenible de l'Aigua, (CUSA), El Consell de Xarxa Ter-Llobregat (CXTL) i les Comissions de Desembassament.

Com molts sabeu, el GDT, com una de les entitats socials més potents en qüestió d'ecologia fluvial del país que som, va ser convidada anys ha, - i des d'aleshores forma part -, dels tres consells, assistint el conseller titular del GDT a totes les sessions que es convoquen. (Val a dir que els consellers que en formen part no reben cap compensació econòmica).

En els tres consells es debaten aspectes diferents de la gestió governamental de l'aigua a les conques internes catalanes, que són les del Ter, del Llobregat i les de tots els altres rius que neixen a Catalunya i desguassen directament a la Mediterrània. En els rius catalans afluent de l'Ebre i en el mateix Ebre, Espanya en reté les competències, incloent-los a la «Confederación Hidrogràfica del Ebro», la «CHE».

En el CUSA, es tracten les iniciatives i canvis legislatius que l'ACA vol elevar al govern de la Generalitat per ser aprovats. Es demana als consellers que després dels debats de la sessió, es redacti un «dictamen» amb les observacions, consells i demandes que s'hi pretenguin incloure, els quals

seran discutits al Consell d'Administració de l'ACA, (on, vès per on, ja no hi ha representació d'entitats ecologistes o populars), i el que es vulgui acceptar s'inclourà al decret llei o reglament que el Govern aprovarà.

En el CXTL es discuteixen els pressupostos de totes les inversions que l'ACA planteja fer en el funcionament i manteniment de les grans Xarxes d'abastament d'aigua del país i dels sistemes de sanejament.

I en les Comissions de Desembassament, (en el nostre cas la del Ter) es presenten, es debaten i s'aproven tots els cabals d'aigua que cada semestre es deixaran sortir dels embassaments per cobrir les necessitats del país, (cabals de manteniment del riu, subministrament de les ciutats), i les demandes dels usuaris de l'aigua, (regants, petites hidroelèctriques...).

Tot plegat és un afer complex i feixuc, on s'hi enfronten visions sovint contraposades i poderosos interessos econòmics i polítics. La nostra participació, però, ens permet de conèixer globalment i profunda, com és i com s'encamina la gestió de l'aigua del nostre riu, de l'aigua que és de tots, i malgrat ser una petita minoria en el si de la maquinària de decisió, podem almenys expressar i defensar la nostra visió, l'aigua de tots i del medi ambient, i a voltes fer canviar una mica, cap a camins més racionals, l'administració i la gestió d'aquest bé comú essencial.

Jesús Soler, Juny 2023

El Grup de Defensa del Ter treballem per recuperar el bon estat del riu i el seu entorn, incidint en el model de gestió de l'aigua, el model ramader, el model energètic i la gestió del territori, utilitzant i promovent els camins vora el riu i les fonts.

Implica't al Grup de Defensa del Ter a través:

COMISSIONS DE TREBALL DEL GDT:

Model ramader / Fonts i qualitat de l'aigua / Camins vora riu / Ecofeminisme / Gestió pública de l'aigua / Territori

VERMUTER DEL GDT:

Espai obert per debatre i exposar les properes accions de les comissions del GDT.

L'APLEC DEL GDT:

Jornades de debat de temàtiques específiques.

XERRADES I ACTIVITATS:

T'esperem a les xerrades i a les activitats que promovem des del GDT.

Si vols **rebre informacions puntuals de les activitats per un canal de WhatsApp** només cal que desis el nostre número de mòbil (663 11 21 47) als teus contactes.

Prou paper! Per tal de reduir el consum i la despesa en paper, agraïrem que ens comuniquis el teu desig de **rebre el butlletí informatiu només en versió electrònica** enviant un correu a gdter@gdter.org

Més informació: www.gdter.org

També ens pots trobar a:
Instagram, twitter i facebook

SAMARRETA DEL GDT!

30 anys

